

Samenstellers:

dr. Jurriaan Nijholt

dr. Hugo van Driel

dr. Niek Hoogervorst

Handout Bronvermelding

Inleiding

Deze handout is een korte samenvatting van enkele relevante publicaties over bronverwijzing, plagiaat en het opmaken van een referentielijst. Het bouwt voort op het E-gedeelte van het boek *Skill Sheets* (Van Tulder, 2012) aangevuld met informatie uit de cursus informatievaardigheden van de universiteitsbibliotheek en de brochure *Fraude en Plagiaat* van EUR.

Voor aanvullende informatie en oefeningen, Zie:

- 1) <http://www.eur.nl/ub/nl/trainingsupportportal/trainingsupportsearch/trainingsupportdetail/?view=showDetailed&id=157&f=kind;1:true>,
- 2) http://www.eur.nl/english/eur/publications/cheating_and_plagiarism/ De richtlijnen in dit document zijn leidend voor Bachelor- en Masterstudenten aan RSM.

Wat is bronvermelding?

Of je nu een adoptieverslag schrijft voor Inleiding in de Bedrijfskunde, een opdracht voor Strategisch Bedrijfsplan, of werkt aan je Bachelor of Master thesis, je zult altijd moeten aangeven waar je bepaalde feiten, ideeën en inzichten vandaan haalt. Vandaar dat bronvermelding tot de basisvaardigheden van wetenschappelijk schrijven behoort.

Wat houdt dit in? In je eigen doorlopende tekst neem je verwijzingen op naar de bronnen die je gebruikt. Aan het eind van je verslag neem je vervolgens een complete lijst op van deze bronnen (ook wel *bibliografie*, *referentie-* of *literatuurlijst* genoemd). Elke bronverwijzing heeft een referentie nodig, en elke referentie moet geciteerd zijn in de tekst. Tezamen heet dit bronvermelding.

Waarom bronvermelding?

Waarom zou je bronnen gebruiken voor het schrijven van een tekst, en waarom zou je je best moeten doen om dit ook expliciet te laten zien aan je lezer? Bronvermelding heeft verschillende functies:

1. Je gebruikt bronnen om aan de lezer te laten zien dat je je argumentatie onderbouwt met eerder gepubliceerde feiten, ideeën en inzichten. Daarmee verhoog je niet alleen de overtuigingskracht van een tekst, in feite is dit de beste manier om aan je lezer te laten zien dat je er hard aan gewerkt hebt.
2. Je vermeldt je bronnen expliciet om de lezer in staat te stellen de bronnen na te gaan. Daarmee verhoog je de betrouwbaarheid van je tekst.
3. Je voorkomt plagiaat! Wanneer je bronnen gebruikt maar dit niet vermeldt, wek je de indruk dat alle ideeën, inzichten en woordkeuzes in je tekst geheel van jezelf afkomstig zijn (zie voor een nadere toelichting de paragraaf “Concreet voorbeeld: Gebruik maken van bronnen en plagiaat vermijden” aan het einde van dit document). Plagiaat wordt dan ook gezien als fraude; het stelen van andermans werk. Een beschuldiging van plagiaat is een serieuze aangelegenheid die vergaande gevolgen kan hebben voor je studievoortgang.

Wanneer en hoeveel?

Je hoort aan bronvermelding te doen als je feiten, ideeën, inzichten en woordkeuzes opneemt in je tekst, ter ondersteuning van je eigen argumentatie, waarbij het relevant is te benadrukken dat ze niet afkomstig zijn van jezelf. Voor de opmerking dat de zon in het Oosten opkomt heb je dus geen bronverwijzing nodig; er is er **wel één** nodig voor de opmerking dat de middle line een verbinding vormt tussen de operating core en de strategic apex van een organisatie (Mintzberg 1993). Ook is dit het geval als je wilt aanhalen dat Philips een nieuwe strategie heeft geïntroduceerd die tot doel heeft een "doelgerichte en wereldwijd toonaangevende onderneming op het gebied van gezondheid en welzijn te worden" (Philips 2011: 14).

In principe zul je voor elke vorm van empirische informatie en/of inzichten danwel meningen van anderen (waaronder wetenschappelijke auteurs uiteraard) die je presenteert aan bronvermelding moeten doen. Je mag dus zelfs letterlijk stukken tekst van een ander overnemen, zolang je maar duidelijk maakt **dat** de tekst letterlijk is overgenomen (door middel van het gebruik van aanhalingstekens, zoals bij het aanhalen van het Philips-jaarverslag in de vorige zin) en zolang duidelijk is **van welke bron** deze tekst afkomstig is. Houd er echter wel rekening mee dat je tekst van anderen enkel ter **ondersteuning** van jouw eigen werk gebruikt. Als een opdracht, essay of thesis enkel bestaat uit een aaneenschakeling van letterlijke citaten kan deze, zelfs met correcte bronvermelding, worden afgekeurd omdat er sprake is van onvoldoende eigen werk of onvoldoende eigen bijdrage. Zorg er dus voor dat het duidelijk is wat je eigen bijdrage of argument is, maar ook dat deze eigen bijdrage **voldoende groot** is in relatie tot andermans werk.

Referentiestijlen

Er bestaan verschillende referentiestijlen die gebruikt worden binnen de verschillende wetenschappelijk vakgebieden. Voor een overzicht, zie citeerstijlen onder volgende link:

<http://www.eur.nl/ub/nl/trainingsupportportal/trainingsupportsearch/trainingsupportdetail/?view=showDetailed&id=157&f=kind;1>true>,

Binnen de bedrijfswetenschappen worden varianten van de Harvard stijl gebruikt, waarbij een korte bronverwijzing in de tekst en een complete referentie in de bibliografie opgenomen wordt. Deze varianten betreffen met name verschillen in de elementen van de bibliografie, volgorde van deze elementen en de manier waarop deze elementen neergezet dienen te worden.

In deze hand-out wordt één variant van de Harvard stijl volledig uitgewerkt. Deze kun je gebruiken tijdens je studie Bedrijfskunde. Dit neemt niet weg dat andere varianten, **mits correct en consequent toegepast**, ook gebruikt kunnen worden.

Het opnemen van bronverwijzingen

Als je een verwijzing opneemt naar het werk van een andere auteur of een auteurscollectief, dan volstaat het noemen van de achterna(a)m(en) van de auteur(s) en het jaar van publicatie van de het geraadpleegde stuk tussen haakjes aan het eind van de zin **gevolgd** door een punt, zoals in dit

voorbeeld (Mintzberg 1993). Van Tulder (2012) legt tevens uit dat als de **naam van de auteur(s)** al opgenomen is in je zin, je alleen het publicatiejaar tussen haakjes vermeldt (zoals toegepast in deze zin).

Als je verwijst naar een specifiek gedeelte op een bepaalde bladzijde of bladzijdes van een publicatie, (bijvoorbeeld een argumentatie), of als je deze tekst **parafraseert**, dan moet je de betreffende paginanummer(s) vermelden in de bronverwijzing. Vermeld paginanummers na het jaar van publicatie en een dubbele punt plus spatie, zoals in dit voorbeeld (Mintzberg 1994: 34). Bevindt het stuk tekst zich op meerdere pagina's dan wordt de bronverwijzing zoals in dit voorbeeld (Mintzberg 1994: 34-36).

Daarnaast dien je **letterlijk geciteerde teksten** altijd tussen aanhalingstekens plaatsen. Denk hierbij aan het voorbeeld van Philips dat tot doel heeft een "doelgerichte en wereldwijd toonaangevende onderneming op het gebied van gezondheid en welzijn te worden" (Philips 2011: 14).

Hieronder volgen nog enkele specifieke instructies en uitzonderingen.

- Vermeld bij **twee auteurs** altijd beide namen (Bass en Avolio 1990).
- Bij **drie of meer auteurs** staat de afkorting 'et al' voor *et alii* (en anderen). Vermeld in de bibliografie wel de namen van alle auteurs (Volberda et al. 2001).
- Scheid **meerdere verwijzingen** aan het eind van een zin door een puntkomma en een spatie. Je rangschikt deze namen op alfabetische volgorde (Inglehart 1997; Porter 1985).
- Als je **meerdere bronnen van dezelfde** schrijver uit hetzelfde jaar hebt, geef je dit aan door een letter achter het jaar van uitgave (Blake 1964a) en later (Blake 1964b).
- Achternamen worden geschreven met hoofdletters. Dit geldt ook voor voorvoegsels als 'van' of 'de' (Van Tulder 2012). De voorvoegsels komen dus altijd voor de normale achternaam. In de bibliografie gelden er verschillende regels met betrekking tot voorvoegsels. Zie hiervoor het gedeelte over het maken van een bibliografie.
- Bij verwijzingen naar **anonieme bronnen** zoals:
 - *Kranten of tijdschriften*: refereer naar de bron met volledige datum in dezelfde volgorde als de oorspronkelijke bron (Sunday Times 4 april 1999).
 - *Publicaties van instituten of organisaties (jaarverslagen)*: gebruik de naam van het instituut of de organisatie, zoals hier al eerder gebruikt (Philips 2007).
- **Verwijs niet naar readers. Verwijs bij voorkeur niet naar collegesheets.** Het is beter de originele bronnen op te zoeken die opgenomen of besproken zijn in deze onderwijsmaterialen. Als je de werkelijke bron echt niet kunt achterhalen, dan zie je in het volgende voorbeeld hoe je kunt verwijzen:
 - *In het college over Object Orientatie op 12 december 2002 geeft Jos van Hillegersberg op sheet nr. 20 een aantal uitspraken die je wilt gaan gebruiken voor je paper, maar waarvan je dus geen bron weet. Dan refereer je in de tekst: (Van Hillegersberg 2002: 20).*
- Verwijzen naar **webpagina's** doe je op de volgende manier:
 - Indien de schrijver bekend is verwijs je net zoals bij een boek of artikel. Hoe je de bron in de bibliografie opneemt wordt hieronder besproken (Smet 2009).

- Indien de schrijver onbekend is (anonieme bron), verwijs je naar de titel van de webpagina. Ter illustratie vind je in deze zin een verwijzing naar de wikipedia-pagina over business schools (Business School z. j.). De z.j. verwijst hier naar zonder jaartal. Ook wel gebruikt wordt g.d. (geen datum).

Het maken van een bibliografie

Alle bronnen dienen achter de tekst van je opdracht, essay of thesis opgenomen te worden (maar **vóór** eventuele appendices) in een lijst. Deze bibliografie (ook wel: literatuur- of referentielijst) voorziet je lezer van alle informatie om zelf de bronnen op te zoeken. In de bibliografie neem je dus de complete bronvermelding op zoals later in dit hoofdstuk wordt uitgelegd. Aangezien alle informatie in deze lijst te vinden is, kun je dus je in de tekst volstaan met korte bronverwijzingen zoals hierboven omschreven. De belangrijkste regel met betrekking tot het maken van een bibliografie is dan ook:

Geen bronverwijzing in de tekst zonder referentie in de bibliografie; geen referentie in de bibliografie zonder een bronverwijzing in de tekst!

Alle bronnen dienen alfabetisch gerangschikt te worden op auteur. Het is dus belangrijk om rekening te houden met de taal van je opdracht, aangezien in het Engels anders met voorvoegsels om wordt gegaan dan in het Nederlands. In een Nederlandse bibliografie worden de voorvoegsels achter de achternaam geplaatst:

Tulder, R. van (2012) *Skill Sheets: An Integrated Approach to Research, Study and Management*, Amsterdam: Pearson Benelux.

In het Engels kent men geen voorvoegsels bij achternamen; *Van Tulder's* achternaam begint volgens deze logica dus gewoon met een V. In een Engelstalige bibliografie ziet de bovenstaande referentie er dus als volgt uit:

Van Tulder, R (2012) *Skill Sheets: An Integrated Approach to Research, Study and Management*, Amsterdam: Pearson Benelux.

Bij bronverwijzingen in de tekst worden zowel in het Nederlands als het Engels voorvoegsels eerst genoemd (Van Tulder 2007).

Hieronder vind je een kort overzicht met voorbeelden van de belangrijkste soorten referenties. Zoals gezegd, kan het noodzakelijk zijn in de tekst zelf te verwijzen naar één of meer paginanummers uit de opgegeven bron (bv bij het letterlijk citeren van een fragment).

Boek Tulder, R. van (2012) *Skill Sheets: An Integrated Approach to Research, Study and Management* (2nd edition). Amsterdam: Pearson Benelux.

Hoofdstuk in bundel (of boek) Mintzberg, H. (2001) 'Thoughts on schools', in H.W. Volberda en T. Elfring, T. (eds) *Rethinking Strategy*, pp. 41-42. London: Sage Publications.

- Artikel** Één auteur:
Powell, T.C. (1992) ‘Strategic planning as competitive advantage’, *Strategic Management Journal* 13(2): 551-558.
- Bij twee auteurs:
Vermeulen, L. en H.G. Schmidt (2008) 'Learning Environment, Learning Process, Academic Outcomes and Career Success of University Graduates', *Studies in Higher Education* 33(4): 431-451.
- Jaarverslag** Royal Philips Electronics (2013) *Jaarverslag 2013*.
- Artikel in krant** Hall, W. (2002) ‘Credit Suisse loss worse than expected’, *The Financial Times* 14 augustus 2002, p. 1.
- Artikelen in krant (auteur onbekend)** *Sunday Times* (1999) ‘Tax-free savings push’, 4 april 1999, p. 3.
- Webpagina (document of artikel)** Smet, P. (2009) ‘Beleidsnota onderwijs 2009-2014: onderwijs, samen grenzen verleggen voor elk talent’. Geraadpleegd op 22 september 2010 via <http://www.vlaanderen.be>.

(Aangezien de inhoud van een website wel eens kan wijzigen, vermeld je ook steeds de datum waarop je de bron hebt geraadpleegd.)

- Webpagina (auteur en/ of titel onbekend)** ‘Business school’ (z.j.) Geraadpleegd op 12 juni 2014 via http://en.wikipedia.org/Business_school.
- ‘Philips governance’ (z.j.) Geraadpleegd op 5 oktober 2010 via www.philips.com/a-w/about/investor/governance.html

((z.j.) staat hier voor zonder jaartal, oftewel datum onbekend)

- Wees zo precies mogelijk in het aanduiden van de internetbron in de bibliografie (zoals in het ‘Philips governance’ voorbeeld, ‘www.philips.com’ is niet afdoende hier)
- Gebruik voor het citeren van artikelen die zijn gepubliceerd in een elektronisch tijdschrift of in een elektronische krant gewoon de referentiestijl voor tijdschriften en kranten en vermeld niet het webadres (URL)
- Jaarverslagen, en krantenartikelen met een onbekende auteur neem je op in je bibliografie. Internetbronnen neem je in een aparte lijst die je presenteert na deze bibliografie.

Voor meer voorbeelden, raadpleeg:

http://www.eur.nl/ub_informatievaardigheden/e_learning/verwijzen_en_citeren/citation_styles/harvard_reference_list/

Concreet geval 1: Gebruik maken van bronnen en plagiaat vermijden

Beschouw de onderstaande passage die afkomstig is uit het Jaaroverzicht van Philips over 2010, blz. 14. De correcte verwijzing naar deze bron wordt zo in de tekst opgenomen (Philips 2011: 14). De correcte referentie in de bibliografie is:

Koninklijke Philips Electronics (2011), *Jaaroverzicht 2010*.

Philips introduceerde in 2007 Vision 2010: een strategie om een doelgerichte en wereldwijd toonaangevende onderneming op het gebied van gezondheid en welzijn te worden. Met een duidelijk idee over veel van de problemen waar de wereld op de langere termijn mee te maken krijgt – van vergrijzing tot de noodzaak van een efficiënt energiegebruik – zijn we begonnen met het afronden van de transformatie van Philips van een producent van massa-elektronica naar een doelgerichte, marktgestuurde internationale aanbieder in de sectoren gezondheidszorg, verlichting en lifestyle, activiteiten waarin veel van de hedendaagse uitdagingen samenkomen.

Voorbeeld 1.

Philips heeft haar strategie begin 2011 als beschreven als een strategie om “een doelgerichte en wereldwijd toonaangevende onderneming op het gebied van gezondheid en welzijn te worden. Met een duidelijk idee over veel van de problemen waar de wereld op de langere termijn mee te maken krijgt – van vergrijzing tot de noodzaak van een efficiënt energiegebruik – zijn we begonnen met het afronden van de transformatie van Philips van een producent van massa-electronica naar een doelgerichte, marktgestuurde internationale aanbieder in de sectoren gezondheidszorg, verlichting en lifestyle, activiteiten waarin veel van de hedendaagse uitdagingen voorkomen” (Philips 2011: 14). In dit rapport wordt ingegaan op de vraag hoe succesvol deze strategie tot nu toe is.

Deze manier van verwijzen is correct. Er is gebruik gemaakt van aanhalingstekens waardoor duidelijk is dat het hier gaat om een letterlijk citaat. Er is een verwijzing opgenomen naar de bron, waarbij ook het relevante paginanummer is opgenomen. Overigens is het letterlijke citaat wel erg opvallend lang.

Voorbeeld 2.

In 2007 heeft Philips haar strategie opnieuw geformuleerd in de vorm van “Vision 2010”. Hierin koos de onderneming er voor zich voortaan te concentreren op de voor haar veelbelovende sectoren gezondheid en welzijn (waartoe niet alleen gezondheidszorg, maar ook verlichting en ‘lifestyle’ gerekend worden). Binnen deze visie is geen prominente plaats meer voor gewone consumentenelectronica (Philips 2011: 14)

Deze manier van verwijzen is correct. Een hele specifieke passage uit het jaarverslag is duidelijk in eigen woorden geparafraseerd, waardoor geen aanhalingstekens nodig zijn. Aangezien het gaat om een parafraze is wel het paginanummer van de bron opgenomen.

Voorbeeld 3.

Philips introduceerde in 2007 Vision 2010: een strategie om een doelgerichte en wereldwijd toonaangevende onderneming op het gebied van gezondheid en welzijn te worden. Met een duidelijk idee over veel van de problemen waar de wereld op de langere termijn mee te maken krijgt – van vergrijzing tot de noodzaak van een efficiënt energiegebruik – zijn we begonnen met het afronden van de transformatie van Philips van een producent van massa-electronica naar een doelgerichte, marktgestuurde internationale aanbieder in de sectoren gezondheidszorg, verlichting en lifestyle, activiteiten waarin veel van de hedendaagse uitdagingen voorkomen.

De passage staat niet tussen aanhalingstekens waardoor niet duidelijk is dat deze tekst door een ander is geschreven. Bovendien ontbreekt de bronverwijzing waardoor de bron ook niet te achterhalen is. Een (overduidelijke) vorm van plagiaat.

Voorbeeld 4.

“Philips introduceerde in 2007 Vision 2010: een strategie om een doelgerichte en wereldwijd toonaangevende onderneming op het gebied van gezondheid en welzijn te worden. Met een duidelijk idee over veel van de problemen waar de wereld op de langere termijn mee te maken krijgt – van vergrijzing tot de noodzaak van een efficiënt energiegebruik – zijn we begonnen met het afronden van de transformatie van Philips van een producent van massa-electronica naar een doelgerichte, marktgestuurde internationale aanbieder in de sectoren gezondheidszorg, verlichting en lifestyle, activiteiten waarin veel van de hedendaagse uitdagingen voorkomen.”

De passage staat wel tussen aanhalingstekens, maar de bronverwijzing ontbreekt. Een vorm van plagiaat.

Voorbeeld 5.

Philips introduceerde in 2007 Vision 2010: een strategie om een doelgerichte en wereldwijd toonaangevende onderneming op het gebied van gezondheid en welzijn te worden. Met een

duidelijk idee over veel van de problemen waar de wereld op de langere termijn mee te maken krijgt – van vergrijzing tot de noodzaak van een efficiënt energiegebruik – zijn we begonnen met het afronden van de transformatie van Philips van een producent van massa-electronica naar een doelgerichte, marktgestuurde internationale aanbieder in de sectoren gezondheidszorg, verlichting en lifestyle, activiteiten waarin veel van de hedendaagse uitdagingen voorkomen (Philips 2011: 14).

De passage staat niet tussen aanhalingstekens waardoor niet duidelijk is dat deze tekst door een ander is geschreven. Ook al is het door de correcte verwijzing mogelijk om de bron te achterhalen, is hier dus toch sprake van plagiaat.

Voorbeeld 6.

Philips introduceerde in 2007 Vision 2010: een strategie om een doelgerichte en wereldwijd toonaangevende onderneming op het gebied van gezondheid en welzijn te worden. Met een duidelijk idee over veel van de problemen waar de wereld op de langere termijn mee te maken krijgt – van vergrijzing tot de noodzaak van een efficiënt energiegebruik – *is Philips* begonnen met het afronden van *haar* transformatie van een producent van massa-electronica naar een doelgerichte, marktgestuurde internationale aanbieder in de sectoren gezondheidszorg, verlichting en lifestyle, activiteiten waarin veel van de hedendaagse uitdagingen voorkomen. (Philips 2011: 14).

De passage is door de schrijver op marginale manier gewijzigd (de gewijzigde woorden zijn hierboven in cursief weergegeven). Zo vermijdt de schrijver het gebruik van aanhalingstekens en wekt de schrijver de indruk dat de tekst niet letterlijk overgenomen is. Ook al is het door de correcte verwijzing mogelijk om de bron te achterhalen, is hier dus toch sprake van plagiaat.

Voorbeeld 7.

Philips introduceerde in 2007 Vision 2010: een strategie om een doelgerichte en wereldwijd toonaangevende onderneming *in de sectoren* gezondheid en welzijn te worden. *Philips is hiermee begonnen* met het afronden van de transformatie van een producent van massa-electronica naar een doelgerichte, marktgestuurde internationale aanbieder in de sectoren gezondheidszorg, verlichting en lifestyle, activiteiten waarin veel van de hedendaagse uitdagingen voorkomen. (Philips 2011: 14).

Ook hier is de passage door de schrijver op marginale manier gewijzigd. Een klein gedeelte is weggelaten en de cursief gemaakte woorden zijn anders. Zo vermijdt de schrijver het gebruik van aanhalingstekens en wekt de schrijver de indruk dat de tekst niet letterlijk overgenomen is. Ook al is het door de correcte verwijzing mogelijk om de bron te achterhalen, is hier dus toch sprake van plagiaat.

Concreet geval 2: Gebruik maken van bronnen en plagiaat vermijden

Beschouw de onderstaande passage die afkomstig is uit een artikel over de vertegenwoordiging van vrouwen in het bestuur van ondernemingen. Het artikel is geschreven door Chen, Crossland en Huang en is gepubliceerd in *Strategic Management Journal* in 2016.

De correcte verwijzing naar deze bron wordt als volgt in de tekst opgenomen: (Chen, Crossland en Huang 2016: 304)

De correcte referentie in de bibliografie is:

Chen, G., Crossland, C. en Huang, S. (2016), 'Female board representation and corporate acquisition intensity', *Strategic Management Journal* 37: 303–313.

One area of ongoing debate in the literature is whether female and male directors differ systematically in terms of underlying personality characteristics, preferences, and cognitions. For instance, in the general population, meta-analytic reviews (Byrnes, Miller, and Schafer, 1999) and cumulative evidence from economic experiments (Croson and Gneezy, 2009) suggest that men are significantly more likely than women to engage in risk-taking behavior. However, extrapolating this finding—or findings related to other possible gender differences in personality (Barber and Odean, 2001)—to a senior leadership population is problematic for several reasons. First, researchers have argued that the effect of gender on risk taking remains heavily contingent on the nature of the task being examined and the context within which risk taking is evaluated (e.g., Holt and Laury, 2002; Schubert et al., 1999). Second, and more importantly, although there is some evidence that male and female leaders may be associated with different behavioral patterns (e.g., Huang and Kisgen, 2013), the small number of survey-based studies in this area provide little support for the claim that female directors are significantly more risk-averse than male directors (Adams and Funk, 2012; Graham, Harvey, and Puri, 2013).

Opmerking vooraf

Deze alinea geeft de resultaten van andere publicaties weer, het heeft dus geen zin deze alinea letterlijk te citeren in een werkstuk, zelfs als er aanhalingstekens worden gebruikt en er correct verwezen wordt naar Chen, Crossland en Huang (2016) als de bron.

Voorbeeld 1

Er is weinig bewijs in de literatuur dat sekse (het man of vrouw zijn) een significante verklaring biedt voor verschillen in het nemen van risico's door ondernemingsbestuurders (voor een overzicht, zie Chen, Crossland en Huang 2016: 304).

Dit is een correcte manier van bronverwijzing. De tekst geeft de algemene gevolgtrekking van Chen, Crossland en Huang (2016) beknopt weer. Het is niet nodig te verwijzen naar de publicaties die Chen, Crossland en Huang (2016) noemen, omdat de lezer kan nagaan welke literatuur Chen,

Crossland en Huang (2016) hebben geraadpleegd. Natuurlijk kun je deze publicaties zelf lezen en de bevindingen daarvan meer gedetailleerd bespreken in je werkstuk, met correcte bronvermelding.

Voorbeeld 2

Een aanhoudend onderwerp van discussie in de literatuur is of vrouwelijke en mannelijke bestuurders systematisch verschillen in hun onderliggende persoonlijke eigenschappen, voorkeuren en cognities. Meta-analyses van de literatuur (Byrnes, Miller en Schafer, 1999) en cumulatief bewijs uit economische experimenten (Croson en Gneezy, 2009) suggereren bijvoorbeeld dat mannen over het algemeen significant meer dan vrouwen risicovol gedrag vertonen. Het is echter om verschillende redenen problematisch deze resultaten—of resultaten met betrekking tot andere mogelijke genderverschillen in persoonlijkheid (Barber en Odean, 2001)—te extrapoleren naar de populatie van topleiders. Ten eerste hebben onderzoekers gesteld dat het effect van gender op risico nemen zwaar afhankelijk is van de taak die bestudeerd wordt en de context waar binnen risico nemen beoordeeld wordt (zie bijvoorbeeld Holt en Laury, 2002; Schubert et al., 1999). Er is ten tweede, en belangrijker, wel enig bewijs dat mannelijke en vrouwelijke leiders in verband gebracht kunnen worden met verschillende gedragspatronen (zie bijvoorbeeld Huang en Kisgen, 2013), maar het kleine aantal op surveys gebaseerde studies op dit gebied biedt weinig steun voor de claim dat vrouwelijke bestuurders significant meer risicomijdend zijn dan mannelijke bestuurders (Adams en Funk, 2012; Graham, Harvey en Puri, 2013).

Omdat de passage niet tussen aanhalingstekens staat, is het niet duidelijk dat de (vertaalde) tekst door anderen is geschreven. Om dat er geen bronverwijzing is naar Chen, Crossland en Huang (2016) kan bovendien de bron niet achterhaald worden. Dit is een (overduidelijk) geval van plagiaat. Verder suggereer je op deze manier dat je al de publicaties waar Chen, Crossland en Huang, 2016 naar verwijzen in deze alinea zelf gelezen hebt en dat je de zinnen die verwijzen naar deze publicaties zelf geschreven hebt. De bronverwijzingen weglaten, maar nog steeds de tekst letterlijk overnemen, maakt geen verschil: ook dit is plagiaat.

Voorbeeld 3

Een aanhoudend voorwerp van discussie in de literatuur is of vrouwelijke en mannelijke bestuurders systematisch verschillen in hun onderliggende persoonlijke eigenschappen, voorkeuren en cognities (Chen, Crossland en Huang 2016). Meta-analyses van de literatuur (Byrnes, Miller en Schafer, 1999) en cumulatief bewijs uit economische experimenten (Croson en Gneezy, 2009) suggereren bijvoorbeeld dat mannen in het algemeen significant meer dan vrouwen risicovol gedrag vertonen. Het is echter om verschillende redenen problematisch deze resultaten—of resultaten met betrekking tot andere mogelijke genderverschillen in persoonlijkheid (Barber en Odean, 2001)—te extrapoleren naar de populatie van topleiders. Ten eerste hebben onderzoekers vastgesteld dat het effect van sekse op risico nemen zwaar afhankelijk blijft van de taak die bestudeerd wordt en de context waarbinnen risico nemen beoordeeld wordt (zie bijvoorbeeld Holt en Laury, 2002; Schubert et al., 1999). Er is ten tweede, en belangrijker, wel enig bewijs dat mannelijke en vrouwelijke leiders in verband gebracht kunnen worden met verschillende gedragspatronen (zie bijvoorbeeld Huang en Kisgen, 2013), maar het kleine aantal op surveys gebaseerde studies op dit gebied biedt weinig

steun voor de claim dat vrouwelijke bestuurders significant meer risicomijdend zijn dan mannelijke bestuurders (Adams en Funk, 2012; Graham, Harvey, en Puri, 2013).

In vergelijking met voorbeeld 2 heeft de schrijver een verwijzing opgenomen naar Chen, Crossland en Huang (2016) aan het begin van de alinea. De schrijver gebruikt geen aanhalingstekens en suggereert dat de tekst niet letterlijk (vertaald) overgenomen is. Hoewel de verwijzing naar Chen, Crossland en Huang (2016) het mogelijk maakt de bron te achterhalen, is dit een duidelijk geval van plagiaat. Het opnemen van een bronverwijzing aan het begin van de alinea, gevolgd door verwijzingen naar andere publicaties die door de eerstgenoemde bron gebruikt zijn, zendt verder een dubbelzinnig signaal uit. Je suggereert op deze manier nog steeds dat je al de publicaties waar Chen, Crossland en Huang, 2016 naar verwijzen in deze alinea zelf gelezen hebt en dat je de zinnen die verwijzen naar deze publicaties zelf geschreven hebt. De bronverwijzingen weglaten, maar nog steeds de tekst letterlijk overnemen, maakt geen verschil: ook dit is plagiaat.

Voorbeeld 4

Een aanhoudend voorwerp van discussie in de literatuur is of vrouwelijke en mannelijke bestuurders systematisch verschillen in hun onderliggende persoonlijke eigenschappen, voorkeuren en cognities (Chen, Crossland en Huang 2016). Ten eerste hebben onderzoekers gesteld dat het effect van sekse op risico nemen zwaar afhankelijk blijft van de taak die bestudeerd wordt en de context waarbinnen risico nemen beoordeeld wordt (zie bijvoorbeeld Holt en Laury, 2002; Schubert et al., 1999). Er is ten tweede, en belangrijker, wel enig bewijs dat mannelijke en vrouwelijke leiders in verband gebracht kunnen worden met verschillende gedragspatronen (zie bijvoorbeeld Huang en Kisgen, 2013), maar het kleine aantal op surveys gebaseerde studies op dit gebied biedt weinig steun voor de claim dat vrouwelijke bestuurders significant meer risicomijdend zijn dan mannelijke bestuurders (Adams en Funk, 2012; Graham, Harvey en Puri, 2013).

In vergelijking met voorbeeld 3, heeft de schrijver diverse zinnen uit de alinea van Chen, Crossland en Huang (2016) weggelaten. De schrijver gebruikt geen aanhalingstekens en suggereert dat de tekst niet letterlijk (vertaald) overgenomen is. Hoewel de verwijzing naar Chen, Crossland en Huang (2016) het mogelijk maakt de bron te achterhalen, is dit een duidelijk geval van plagiaat. Het opnemen van een bronverwijzing aan het begin van de alinea, gevolgd door verwijzingen naar andere publicaties die door de eerstgenoemde bron gebruikt zijn, zendt verder een dubbelzinnig signaal uit. Je suggereert op deze manier nog steeds dat je sommige publicaties waar Chen, Crossland en Huang, 2016 naar verwijzen in deze alinea zelf gelezen hebt en dat je de zinnen die verwijzen naar deze publicaties zelf geschreven hebt.

Voorbeeld 5

Er is geen consensus in de literatuur of vrouwelijke en mannelijke bestuurders systematisch verschillen in hun onderliggende persoonlijke eigenschappen, voorkeuren en cognities (Chen, Crossland en Huang 2016). Meta-analyses van de literatuur (Byrnes, Miller en Schafer, 1999) en cumulatief bewijs uit economische experimenten (Croson en Gneezy, 2009) suggereren

bijvoorbeeld dat mannen in het algemeen significant meer dan vrouwen risicovol gedrag vertonen. Het is echter om verschillende redenen problematisch deze resultaten—of resultaten met betrekking tot andere mogelijke genderverschillen in persoonlijkheid (Barber en Odean, 2001)—te extrapoleren naar de populatie van topleiders. *Sommige studies wijzen uit* dat het effect van sekse op risico nemen zwaar afhankelijk blijft van de taak die bestudeerd wordt en de context waarbinnen risico nemen beoordeeld wordt (zie bijvoorbeeld Holt en Laury, 2002; Schubert et al., 1999). Er is *bovendien* wel enig bewijs dat mannelijke en vrouwelijke leiders in verband gebracht kunnen worden met verschillende gedragspatronen (zie bijvoorbeeld Huang en Kisgen, 2013), maar het *lage* aantal op surveys gebaseerde studies op dit gebied biedt weinig steun voor de claim dat vrouwelijke bestuurders significant meer risicomijdend zijn dan mannelijke bestuurders (Adams en Funk, 2012; Graham, Harvey en Puri, 2013).

Vergeleken met voorbeeld 3 heeft de schrijver de passage op enkele plaatsen marginaal gewijzigd (zie cursieve zinsdelen). De schrijver gebruikt geen aanhalingstekens en suggereert dat de tekst niet voor bijna 100% letterlijk (vertaald) overgenomen is. Hoewel de verwijzing naar Chen, Crossland en Huang (2016) het mogelijk maakt de bron te achterhalen, is dit een duidelijk geval van plagiaat. Het opnemen van een bronverwijzing aan het begin van de alinea, gevolgd door verwijzingen naar andere publicaties die door de eerstgenoemde bron gebruikt zijn, zendt verder een dubbelzinnig signaal uit. Je suggereert op deze manier nog steeds dat je sommige publicaties waar Chen, Crossland en Huang, 2016 naar verwijzen in deze alinea zelf gelezen hebt en dat je de zinnen die verwijzen naar deze publicaties zelf geschreven hebt.